

POZNÁMKY

- ¹ Neúspěch školy je definován jako selhání školy při nabízení příležitostí ke spravedlivému a inkluzivnímu vzdělávání, které umožní jednotlivým žákům dosáhnout odpovídajícího vzdělanostního potenciálu (viz Kapitola 1).
- ² Podle šetření PISA školy, které v zemích OECD přijímají velké počty žáků se sociálně-ekonomickým znevýhodněním, si vedou mnohem hůře, než je průměr dané země (OECD, 2010a, OECD, 2010b).
- ³ V PISA jsou definovány tři kategorie škol: sociálně a ekonomicky znevýhodněné školy, v nichž je průměrné sociálně-ekonomické zázemí žáků pod celostátním průměrem; sociálně a ekonomicky zvýhodněné školy, v nichž je průměrné sociálně-ekonomické zázemí žáků nad celostátním průměrem, a sociálně-ekonomicky smíšené školy, jejichž socio-ekonomické obsazení přibližně odpovídá celostátnímu průměru. Školy se smíšeným sociálně-ekonomickým zázemím se výkonostně drží na celostátním průměru, školy se zvýhodněným zázemím si vedou lépe, než je průměr státu, a školy se znevýhodněným zázemím podávají výkon pod celostátním průměrem (OECD, 2010a).
- ⁴ V zemích, kde výrazný počet patnáctiletých žáků školy nenavštěvuje, je rozptyl výkonnosti žáků pravděpodobně podhodnocený.
- ⁵ V Japonsku jsou rozdíly ve výkonu podle sociálně-ekonomického zázemí škol ve srovnání s jinými zeměmi velké, ale celkové rozdíly v sociálně-ekonomických profilech škol jsou ve srovnání menší než v jiných zemích. Tím lze vysvětlit, proč má Japonsko celkově jeden z rovnějších vzdělávacích systémů, zatímco jiné země, které mají podobné rozdíly ve výkonech, např. Německo, mají systém značně nerovný.
- ⁶ V takovém případě je „majetné dítě“ definováno jako dítě, jehož zázemí, měřené indexem ekonomického, sociálního a kulturního statutu PISA, je o jednu čtvrtinu směrodatné odchylky nad průměrem OECD (na úrovni žáka).
- ⁷ Průměrná hodnota školy na indexu ekonomického, sociálního a kulturního statutu PISA je o jednu čtvrtinu směrodatné odchylky pod průměrem OECD.
- ⁸ V některých zemích může být sociálně-ekonomická segregace pevně zakotvena vzhledem k residenční segregaci ve velkých městech nebo vzhledem k velkým sociálně-ekonomickým rozdílům mezi městy a venkovem. V jiných zemích má školský systém tendenci převádět žáky do programů s odlišným kurikulem a vyučovacími metodami, což má často za následek sociálně-ekonomickou segregaci mezi určitými obory a vzdělávacími směry (OECD, 2010a).
- ⁹ Ve Spojeném království se předpokládá, že pouze jedna ze šesti škol fungujících v oblastech s největší bídou potřebuje podstatné zlepšení v kvalitě vzdělávání a atmosféry ve škole (Lupton, 2004).
- ¹⁰ Existující hodnotící studie o zlepšování škol jsou především kvalitativní a přinášejí nejednoznačné výsledky. To je hlavně proto, že faktory uvedené výše jsou velmi složité a je problematické oddělovat příčinné dopady na výkonnost škol a jejich zlepšování. Studie o znevýhodněných školách s nízkou kvalitou výuky nejsou příliš četné, a proto chybí systematická informovanost o charakteristikách a postupech používaných v těchto školách.
- ¹¹ Nicméně stále není zcela jasné, jak sociálně ekonomické zázemí škol přispívá k agresivitě a chování, které narušuje výuku.